

Journal departemental de Varna

ОФИЦИАЛНО ИЗДАНИЕ НА ВАРНЕНСКАТА ОКРЪЖНА ПОСТОЯННАКОМИСИЯ

Год. абонаментъ: за общини 200 лева
за учил. н-ва 100 „

ИЗЛИЗА СЕДМИЧНО

— Телефони: № № 28 и 502 —

Такси: за обявления на кв. см. 1 лв.

Д. Парушевъ.

Предпазване овощните дървета отъ неприятели

Съ пукване на пролѣтѣта всичко живо заживява новъ животъ; и овощните дървета се разлистватъ, цвѣтятъ, вързватъ плодъ... живеятъ. Обаче както всичко живо — и тѣ си иматъ своитѣ неприятели, които имъ причиняватъ всевъзможни болести, отъ които често пѣти даже и умиратъ. Всички сме свидетели на обезформяването листата, особено на младитѣ праскови, отъ което по нежнитѣ и умиратъ; всички сме наблюдавали крупи, сливи, или ябълки, нападнати на пролѣтѣта отъ множество гжсеници, които изпоядатъ листата на цѣлото дърво така, че има зименъ изгледъ и цѣлото дърво е омотано въ една гжста паяджина; подъ кората на овощнитѣ дървета гризатъ ликото и кората му разни „короядци“, които съвсѣмъ могатъ да скжсатъ връзката между кората и дървесината, отъ което дървото неминуемо ще изсъхне; дървесината, особено у ябълкитѣ бива проядена отъ червеи, вследствие на които „червеядини“ дървото лесно се пречупва отъ слабъ вѣтрецъ, или засъхва и пр. и пр.

Ще се постарая да дамъ на любителя — овощаръ и селянина — овощаръ практически начини за избавянето на овощнитѣ дървета отъ по-важнитѣ отъ неприятелитѣ имъ.

Преди всичко кои сж тия неприятели и де се криятъ? Едни сж растителни, други — животински. Растителнитѣ сж разни видове гжи, плесени, между които сж и пероноспората, кюлемето по лозитѣ; гжбата, която побѣлява листата съ вѣшкитѣ, като че ли сж посипани съ бѣлъ прахъ, отъ което листитѣ се сѣтрчкватъ, изсъхватъ; гжитѣ, като праханъ и др., които особено у орѣховитѣ стѣбла образуватъ цѣли буци, сж паразити; около дѣнеритѣ на по старитѣ дървета се явява една покривка отъ „зеленъ мжхъ“, който е сжщо единъ неприятелъ, понеже съ задържането въ и подъ себе си влагата, причинява загиване на дѣнера.

Всички тия гжи, лишаи мжхове се плодятъ чрезъ едва видими съ просто око пращинки, наречени „спори“, които съ вѣтъра, или посредствомъ разни буболечки, мравки, мухи, се разнасятъ отъ дърво на дърво, като ги заразяватъ едно — друго.

Начини за унищожението на тия спори, както и на самитѣ гжи, лишаи и мжхове сж: 1) изтѣргването

на попуканата кора отъ стѣблото и по дебелиѣтѣ клоне, за да няма де да гнѣздятъ тия паразити, нито де да никнатъ споритѣ имъ; 2) варосването на кората на овощнитѣ дървета, чрезъ което се убиватъ както самитѣ паразити, така и тѣхнитѣ спори.

Другъ растителенъ паразитъ е „имела“, която расте по клонетѣ на стари зарзали, круши, сливи и др., като съ малкитѣ си коренчета смучи готовитѣ сокове на дървото. Заразяването съ имелъ става съ семената му, които се разнасятъ посредствомъ птицитѣ. Средството за унищожението му е откѣртването му отъ дърветата на цялата градина или околностъ, понеже останели нѣкой забравенъ, семената му ще се разнесатъ наново и попаднали на нѣкой клонъ поникватъ тамъ въ ново растение.

Животинскитѣ неприятели, изглежда да сж по многобройни: това сж: 1) гжсеницитѣ на всевъзможни пеперуди, отъ които едни нападатъ листата съ зеленитѣ вѣшки, други нападатъ цвѣтоветѣ и плодетѣ; 2) червеитѣ, които сж личинки на всевъзможни буболечки и бръмбари, отъ които едни проядатъ дървесината на растението, като причиняватъ преждевременната му смъртъ, други нападатъ ликото съ кората — това сж „короядцитѣ“. 3) Измежду неприятелитѣ сж и „листнитѣ вѣшки“, които нападатъ листата и младитѣ клонки; тия вѣшки освѣнъ че бърже се множатъ, като изсмукватъ съ хоботчетата си хранителнитѣ му сокове, ами мравкитѣ ги пренасятъ върху ненападнати клонки, за да намиратъ тамъ повече сокъ. Това сж тѣй нареченитѣ „мрави кравички“, които нахранени добре изпущатъ при гжделичане отъ мравкитѣ по едни капчица сладкъ сокъ, когото мравкитѣ жадно поглъщатъ. Една отъ листнитѣ вѣшки е и „филосерата“ която напада еднакво коренитѣ и издземнитѣ части на лозитѣ. 4) Най-после неприятели на овощнитѣ дървета сж и разнитѣ бръмбари: „майски бръмбаръ“ и други които съ дѣвкателпнитѣ си челюсти проядатъ листата, цвѣтоветѣ и плодетѣ. 5) Тукъ трѣбва да споменемъ и пеперудитѣ, които като пеперуди сж безвредни, обаче тѣ обикалятъ овощнитѣ дървета, за да си снасятъ яйцата по листата, цвѣтоветѣ и клонкитѣ имъ, отъ

които яйца излюпенитѣ гжсеници причиняватъ голѣмитѣ пакости.

Всички тия животински неприятели се размножаватъ чрезъ яйца. На повечето отъ тѣхъ яйцата трѣбва да презимуватъ на запазени мѣста: Пукнатинитѣ на кората, хралупитѣ разнитѣ дупки по чеповетѣ или изъ скрити кюшета из околнитѣ зидове. Но, нѣкои пеперуди (овощната) дребнитѣ гжсенички презимуватъ сбрани по множество на купъ, завити въ 1 — 2 сухи листи и омотани въ една паяжинна материя — по върховетѣ на клонкитѣ, особено по ябалкитѣ, крушитѣ; съ пукване на пролѣтѣта и тѣ се събуждатъ и плзватъ по дървото да гризатъ листитѣ му. На други пеперуди и бръмбари гжсеницитѣ и червеитѣ до зимата завършватъ развитието си и трѣбва да станатъ на „какавиди“. Въ такъвъ видъ тѣ обикновено презимуватъ въ земята подъ короната на дървото, отдѣто на пролѣтѣта ще излѣзатъ въ видъ на бръмбари или пеперуди и почнатъ на ново снасянето на яйца и оцустошенията си.

И много други неприятели иматъ овощнитѣ дървета, като забравимъ да споменемъ и нѣкои птици, които зимно време ядатъ пѣшкитѣ имъ; разни „мишки“ като невѣстулки и др. които особено изъ по старитѣ дървета, дѣлбятъ ходове и си правятъ скривалища; ами зайцитѣ, които зимно време изгризватъ кората около дѣнеритѣ? Но най-голѣмитѣ неприятели си оставатъ бръмбаритѣ и пеперудитѣ съ тѣхнитѣ млади поколения — гжсеници и червеи и листнитѣ вѣшки.

Отъ възрастнитѣ бръмбари и пеперуди не можемъ опази дърветата, но отъ тѣхнитѣ млади поколения — гжсеници, червеи, яйца, какавиди — можемъ, понеже тѣ се намиратъ по дърветата, или въ земята подъ тѣхъ, или близо окло тѣхъ.

При разкопаване 2 — 3 пѣти земята подъ първото, отъ есенъта до пролѣтѣта, повечето отъ скрититѣ тамъ неприятели измръзватъ, или биватъ изядени отъ птицитѣ, а за останалитѣ достатъчно е да се посипе съ дървена пепель, отъ лугавата вода на която ще бждатъ изтребни и тѣ.

При слющване и остѣргване попуканата кора отъ стѣблото и старитѣ клонѣ на овощното дърво на есенъ ще се отѣрве самото дърво отъ многото неприятели. За сжщата цѣль трѣбва да се изтѣрже и изгори прогнилата дървесина на хралупитѣ.

Презъ зимата или най-късно преди разлистването на пѣшкитѣ трѣбва да се събератъ отъ върховетѣ на клонкитѣ всички овити въ паяжина сухи листи (ако не се стигатъ — да се отрѣзватъ съ клонкитѣ) и грижливо изгорятъ съ скрититѣ въ тѣхъ гжсенички.

Най-после последно едно, а сжщевременно и най-ефикасно средство е „варосването“. То се прави есенно и пролѣтно време. Вареното млѣко убива всичко живо, което по една случайностъ е било скрито нѣкъде и не е било осграничено отъ дървото съ стѣргането на кората му. Варосването има и една една друга твърде цѣнна заслуга: способствува да не се събужда дървото отъ зимния си сънъ рано, съ което се опазватъ пѣшкитѣ отъ замръзване отъ раннитѣ пролѣтни студове и слани.

Самото варосване се практикува по два начина: съ мазане съ четка или прѣскане съ прѣскачка. Понеже прѣскането е много по резултатно и а по слѣдъкъ взема все по широки размѣри. При това при мазането могатъ да се измажатъ само стѣблата докдето човѣкъ може да стигне, а съ прѣскането може да се напрѣска нагоре и цѣлата корона на дървото, та да унищожатъ и всичко, което би се намѣрило по по-тънкитѣ клонѣ. Освѣнъ това, при мазането варената вода не може да проникне и презъ тѣсни и дѣлоки пукнатини, когато съ прѣскането се прониква навсѣкъде. Варосването става: есенното съ 10 — 12 кгр. прѣсно гасена варъ и 2 — 3 кгр. синъ камъкъ на 100 литра вода, а пролѣтното: до 10 кгр. варъ съ 1 1/2 — 2 кгр. синъ камъкъ на 100 литра вода.

Но и съ казаното до тукъ не се свършватъ предпазителнитѣ мѣрки — не значи че овощнитѣ ни дървета окончателно сж избавени отъ всички неприятели. Трѣбва тия мѣрки да се повтарятъ всѣка година, не само отъ насъ, но и отъ съседитѣ ни, понеже ако съседитѣ ни направятъ това, лесно биха се пренесли неприятелитѣ отъ съседскитѣ дървета върху нашитѣ макаръ и да сж пречиствани. При това много плодове презъ периода на зрението имъ сж червиви и опадватъ зелени. Такива плодове трѣбва да се бираме отъ земята и отъ дърветата и да ги изгаряме или заряваме дѣлоко, за да се унищожаватъ и червеитѣ въ тѣхъ. Това повтаряно всѣка година, все по малко червиви плодове ще има. Листнитѣ вѣшки, както и разни гжи, плѣсени презъ лѣтото се унищожаватъ

като се пръскатъ съ разтворъ отъ синь камъкъ или тютюновъ разтворъ. За да се запазятъ при това особено младитѣ дръвчета въ градинитѣ отъ пренасяне тия въшки по тѣхъ, грѣбва да се намазва стѣблото около дънера съ течностъ и

ли нѣкакво вещество, което да препятствува ползването на мравки по дървото. Такива течности и лепила сж: рѣдъкъ клей, туткалъ рѣдъкъ, газъ, катранъ, намазвани периодично презъ време на развъждането на листнитѣ въшки.

Д. Хр. Михайловъ, прог. у-лъ
с. Яйла, Варненско

Учителътъ и въздържанието

Отъ нѣколко години се говори все повече и повече за една нова за насъ идея—въздържанието. Благодарение борбата подета отъ нашата интелигенция, главно отъ учителството, въздържанието спечели доста привърженици. Алкоолизма е голѣмо зло, за премахването на което се искатъ голѣми усилия и отчаяна борба. На помощъ на това зло се притичатъ многото му крепители, подпомогнати отъ суевѣрието и суетността. Алкоолизма се е вплелъ въ всички кѣтчета на обществения ни животъ. Робъ му е българинътъ отъ люлката до самия гробъ. Нашитѣ традиции сж тѣй живо свързани съ спирта и никотина, че унищожаването на последнитѣ се тълкува като посегателство надъ първитѣ. Каква заблуда! Какво криво разбиране и още по-криво тълкуване на единъ въпросъ, който, безъ съмнение, ако се реши въ положителенъ смисълъ ще облекчи много страдания на човѣчеството, шевъзроди много души.. Не е само алкоолизма народно зло. Никой, обаче, не може да отрече, че пиянството е порокъ съ гибелни послѣдствия за материалното, умствено и здравословно състояние на човѣка. Свикналъ еднажъ, мжно е да се откаже човѣкъ отъ спирта и тютюна, но достатъчно е да има малко по-силна воля и желание, за да може да се прости за винаги съ тѣхъ. Селото е задушено отъ отровни пари. Трѣбва буря, за да ги отнесе. Нашиятъ селянинъ живѣе съ старото. Мжно може да се убеди само съ приказки. Той иска примѣръ. Иначе върши това, което е правено преди десетки години. Придържа се строго въ традицията. Последната е упражнила завидно влияние за националното ни запазване презъ тежкото робство. Днесъ, обаче, сме свободни и имаме по-други задачи. Времето се менятъ, нуждитѣ — сжщо. Отецеството ни се нуждае отъ стопански и културенъ напредъкъ. Защо тогава да се разсипватъ толкова материални средства, да се харчатъ милиарди за излишни ра-

боти? Защо да се погубватъ безброй човѣшки души! Природата е дарила страната ни съ изобилни и чисти кристални води. Защо да приемаме отровата? Не е ли по-добре да се направи едно всеобщо съкращение на кредититѣ по параграфитѣ за спиртъ и никотинъ? Спестенитѣ средства съ чиста съвестъ могатъ да се употребятъ за здрава храна, медицина или просвѣта. Може, и трѣбва да се направи това. Но какъ? — Чрезъ просвѣта и главно живъ примѣръ. А кой трѣбва да даде тѣзи нѣща? — Всѣки просвѣтенъ човѣкъ. Тукъ, както и на много други мѣста, най-тежката задача се пада на учителката и учителя въ селото. Малки и голѣми, особено първитѣ, следятъ всѣка тѣхна проява и поглъщатъ всичко—и положително и отрицателно. Образътъ на учителътъ е образъ на бждешото общество. Ако посѣе плевели, бурени ще поникнатъ. Но нали се мчимъ да унищожимъ всичко гнило и вредно за народъ и държава! Бива ли учителътъ, съ цигара въ ржка да стои предъ ученицитѣ си? Прилича ли на учителката съ вдигната чаша да дава примѣръ за подражание? Общо взето, нашата селянка е предразположена къмъ въздържане. Какъ тя ще запази тази си добродѣтел, когато вижда, че нейната просвѣтена сестра—учителката—се оглежда въ дъното на чашата? Какъ учителътъ ще докаже, че тютюнътъ е отровенъ когато не му стигатъ и две кутии на день? Старитѣ казватъ: „Насъ не гледайте. Ние си отиваме. Днесъ сме, утре—не“. На тѣхъ да простимъ. Но на младитѣ и Богъ нѣма да прости. Нека всѣки учител се замисли и заеме мѣстото си. Ако не иска да бжде активенъ, поне да не пречи на другитѣ. Учителката има широко поле за работа въ това направление. Учителътъ — още по-широко. Учителството трѣбва да върви начело на подетата вече борба и може да очаква, че следъ него ще тръгнатъ легиони борци за свѣтлина, истина и повече човѣщина въ човѣка.

Птицевѣдството другаде и у насъ

България изнася яйца за около 850 мил. лв. годишно; обаче презъ 1928 г. износьтъ намалѣ съ около 220 мил. лв., което се дължи на липсата на модерни птицевѣдни стопанства у насъ, както и на голѣмата небрежностъ къмъ своитѣ птици отъ страна на земледѣлца — сто-

панинъ. Въ чужбина — Белгия, Дания, Полша, Германия, Съедин. щати и пр. птицевѣдството и яйчарството съставятъ твърде доходно занятие на много дребни и едри селски стопани. Какво важно стопанско богатство може да представлява за селянина птицевѣдството ще

приведемъ примѣри съ общината Соноша съ малкото градче Пета-лума въ Калифорния—Съедин. щати. Населението въ това градче живѣе изключително отъ птицевѣдството, макаръ условията и да не сж твърде благоприятни за това: почва пѣськлива и съ твърде слаба растителностъ. Градчето има 4 мил. кокошки, повече отъ расата „Легхорнъ“, които носятъ ежегодно най-малко 50 мил. яйца. Всѣка кокошка дава чистъ приходъ 1 до 3 долара или до 430 лева годишно. Има стопани, които отглеждатъ 1500 а има и до 3—4000 кокошки, отъ приходитѣ на които проживяватъ богато, като си иматъ собствено по най-модеренъ начинъ обзаведено стопанство най-малко отъ 25 декара, съ хубава двуетажна къща, 2 автомобиля и пр. При това друго приходно перо е изкуственото люпене на пилета съ машини мѣтачки — „инкубатори“, които мѣтятъ непрестанно пилета за отхранване и проданъ, като оставимъ на страна приходитѣ отъ перушината и изпражненията имъ, които сж прекрасния птици торъ — „гуано“. Споредъ официалнитѣ известия на търговската камара въ гр. Пета-лума, най-добритѣ птицевѣди, станали вече милионери, сж граждани отъ градчето, а не земледѣлци по призвание. Повечето отъ тѣзи птицевѣди сж били бивши счетоводители, механици, желѣзничари и др. чиновници, които сж нѣмали никакво понятие отъ птицевѣдство, обаче проучили го основно, следвайки всички нововведения по птицевѣдството.

Споредъ статистични данни въ Съединенитѣ щати, птицевѣдството стои много по високо отъ скотовѣдството: шестъ пѣти по доходно отъ коневѣдството, седемъ пѣти отъ овцевѣдството и десетъ пѣти повече отъ производството на вълна. Това звучи като приказка за насъ, но е действителностъ, която и ние можемъ да постигнемъ съ повече грижи, просвѣта и усилия.

Още за лехарната система.

По поводъ статията на нашия сътрудникъ Д. Парушевъ въ миналия брой получиха се въ редакцията нѣкои запитвания за допълнителни наставления

и упѣтвания. Затова вмѣсто да се отговаря по единично, постѣпваме чрезъ вестника, за да стане това достояние на всички заинтересовани.

Може още сега да се постѣпи къмъ реализирането и въ малъкъ размѣръ отъ всѣки земледѣлецъ. Но понеже сме вече въ времето на студовѣтъ, житото трѣбва да се посѣе на леха въ запазено мѣсто (подъ джамлъкъ, подъ рогозки и пр.) докато поникне и порастне до 4—5 см., следъ което въ нѣкой топълъ день се посѣе въ нивата като веднага се загърли добре. Много голѣма грѣшка ще направи земледѣлца ако си помисли че може да стори така и напролѣтъ, защото и теоритично и отъ опитъ вече се знае, че съ напролѣтъ посѣяно и разсадено жито се получаватъ много помалко братя отъ кореня и следователно и резултатитѣ не ще бждатъ очакванитѣ и скоро ще дойде разочарованието. А целта на есенното засяване е още тая есенъ да се получи растението, което още тая есенъ ще даде първото братене, а на пролѣтъ да продължи съ второ и трето братене, когато съ пролѣтното посѣване ще се получи само едно братене, а рѣдко — две. При това презъ цѣлата зима коренътъ ще улегне добре на новото си мѣсто, ще заякне, понеже той подъ покривката си живѣе и се развива, та напролѣтъ съ всичката си енергия ще даде животъ на множество братя съ „класища“ на върха вмѣсто само „класчета“. При това презъ зимата селянина ще има възможностъ да натори нивата си, та напролѣтъ работата на есенния житенъ коренъ ще бжде импулсирана за по-широка деятелностъ. Намѣрено е, че за единъ декаръ засаждане по лехарната система е нужно за разсадъ само 1½ кгр. жито — количество нищожно по отношение сѣмето хвърлено за засѣване по обикновения начинъ. А това дава възможностъ на земледѣлца да подбира добри житни зърна, чисти отъ разни примѣси и плѣвели, ето защо такава нива нѣма плѣвели, а трѣвитѣ, които сж неизбежитѣ спѣтници и на най-чистата нива ще заглѣхнатъ още отъ рано отъ буйнитѣ, едри, високи и гѣсти стъркове жито.

Редакцията

ХРОНИКА

На 27 ноември се състоя въ Варна импозантенъ митингъ на площадъ „Мусала“, въ който орасторитѣ: Св. Грековъ—глав. секретаря на търг.-инд. камара, В. Драгулевъ — държ. адвокатъ, Др. Сакеларовъ и В. Зографовъ адвокати и К. Стояновъ студентъ отъ търг. академия—отъ 3 трибуни едновременно, очертахъ на морето отъ граждани, на брой повече отъ десетъ хиляди души фактическото тежко финансово положение на страната, вследствие на което по никой начинъ не може да плаща повече репарации, когато ние

се нуждаемъ отъ репарации. Накрай се взе съответна резолюция, която се препрати на надлежитѣ мѣста.

Смъртна присѣда за неправна анализа. Москва, 28.XI. Въ Артемока—Донския каменно-вжгленъ басейнъ е завършено дѣлото противъ нѣколко технически лица за извършена невѣрна анализа на кам. вжглища и коксъ. Главнитѣ виновници — 3 инженери: Радовичъ, Пензинъ и Самоиловичъ сж осъдени на смъртъ чрезъ застрелване.

Усилен строеж на училища: Понеже времето позволява още строежи, строи се въ с. Козлуджа, Варненско земледѣлско училище, а въ долу изброенитѣ села е отдадена на търгъ постройката на училища въ селата: Юнузъ-бунаръ и Касъмларъ — Провадийско, а въ с. Караджа-отъ се разширява учил. сграда съ допълн. пристройки.

Обръщаме вниманието на селскитѣ ни абонати върху статията на нашия сътрудникъ Д. Парушевъ—Предпазване овошнитѣ дървета отъ неприятели. Особено я препоръчваме на г. г. учителитѣ, които могатъ да я използватъ въ редъ беседи въ читалищнитѣ сбирки, или изобщо да я донесатъ до знанието на широката селска маса. Учителитѣ могатъ прекрасно да си послужатъ съ нея и въ училищата, та посредствомъ ученицитѣ да се постигне пречистването най-напредъ на училищната дворна градина, училищнитѣ градини извънъ селото, както и всѣки ученикъ — башината си градина. Това е една работа, която може също прекрасно да се използва като трудова ученическа, като 1 — 2 дни се практикува общо подъ надзора на учителитѣ въ 1 — 2 градини, или лозя, а следъ това да се задължатъ ученицитѣ по 4 — 5 души отъ една махла да пречистятъ вкупомъ собственитѣ си градини и лозя, като следъ свършването на работата донесатъ бележки отъ родителитѣ си за стореното отъ дѣцата имъ ученици. Може по този начинъ да се изчистятъ също и овошнитѣ дървета покрай шосетата, за които иначе никой не се грижи.

Ето една колкото занимателна, толкова поучителна, педагогична, продуктивна работа,

която би се използвала отъ училищнитѣ власти съ такъвъ успѣхъ, че би предизвикала възторга и благодарноститѣ на населението. Редакцията.

ОФИЦИАЛЕНЪ БЮЛЕТИНЪ на стоковата борса — Варна отъ 28 XI. 1929 год.

Налични продажби: Кукурузъ 355 — 370 лв. 100 кгр. I кач.; кукурузъ, 320 — 350 лв. II кач. — *лошъ джхъ и миризма*; бобъ — 1080 — 1135 лв. слънч. семе — 510 — 520 лв

Срочни продажби: зимница — 582.50 лв. бобъ — 1250 лв. кукурузъ — 360 — 365 лв.; фий — 430 лв.

Пристигнали въ Варна вагони: 34 — кукурузъ; 3 — бобъ, 1 — ечмикъ, 1 — просо, 1 — рапица, 2 — слънчогл. семе и 7 — кюспе.

Европейски тържища — Анверс: кукурузъ български 458, ечмикъ Варна 455, сл. семе българско 637 л., бобъ българ, 1314 л.

Марсилия: кукурузъ дунавски 454; бобъ български 1314 лв.

Обръщаме сериозно внимание на селянитѣ стопани на кукурузъ върху бюлетина на стоковата борса, печатанъ въ настоящия брой, че се споменава за *кукурузъ съ лошъ джхъ и миризма на зърната*, а това всѣки знай, че е отъ влажно стѣта на зърната. Ето защо налага се на всѣки производител на кукурузъ, който ще го продава, ако иска да не се подбива цѣната му, въ България, а особено въ чужбина, да обърне най-големо внимание на този недостатъкъ на кукуруза. Днесъ на такъвъ кукурузъ е подбита цената му съ 30 — 50 лева на 100 кгр., но ако продължава така, не е чудно чужденцитѣ да наложатъ такъвъ подбивъ, който да причини неочаквани загуби, както на търговеца, тъй и на селянина производител. А виновникъ за това ще бѣде само селянина, че нехае за златната си стока.

за пжтя Емирово — гара-Оборище, 2) на с Тестеджий — за пжтя Тестеджи — Кадж кьой, 3) с. Айджи-дере — пжтя Айджи-дере — Чамурна, 4) с. Константиново за пжтя Константиново — Пейнирджикъ, 5) с. Ени-кьой за пжтя Ени-кьой — шосето Варна — Балчикъ, 6) с. Джиздаръ-кьой за пжтя Джиздаръ-кьой — Провадия.

Решение № 61

За да може да бѣде работата на трудовацитѣ по ползотворна и интензивна, реши се да се замоли дирекцияка на трудовата повинностъ да се раздробяватъ трудовацитѣ на по малки групи, за да могатъ да се съсредоточаватъ въ повече пунктове на работа

Решение № 68

Секционния инженеръ по водитѣ г. Й. х. Стояновъ чете изложението си за дейността си презъ 1928 г. за което му се благодарятъ отъ г. председателя.

Решение № 69

Реши се да се ходатайствува предъ министерството на желѣзницитѣ за по-скорошната постройка на ж. п. мостъ при с. Караачъ.

Решение № 70

Изслуша се доклада на директора на зимното землед. училище въ „Св. Константинъ“ презъ учебната 1928/29 год.

Прошетарната комисия докладва следнитѣ молби:

Писмо отъ окр. учил. инспекция съ молбата на с. Раздѣлна — уважава се.

Молба на родит. учит. комитетъ при училището „Сава Ангелари“ — удовлетворява се, като се гласува общъ кредитъ, който да се разпредѣли между училищата въ града.

Молба отъ д-во „Червенъ кръстъ“ — София — удовлетвор. се.

Молба отъ Варнен. женско благовор. д-во за поддържане сиропиталището „Надежда“ Варна — удовлетворява се.

Молба на училищното настоятелство с. Долна Кумлуджа — удовлетворява се.

Молба отъ руската гимназия — Варна — удовлетворява се.

Молба отъ фондовия комитетъ „Иосифъ Вондракъ“ — Русенско столарско училище — удовлетворява се.

Молба на всебългарския съюзъ „Отецъ Паисий“ — София — удовлетворява се.

Молба на Варнен. Преславски епарх. духов. съветъ — удовлетворява се за издържане приютъ за старци въ Провадия, като се впише въ бюджета на всѣка община помощъ за целта.

Заседанието се вдигна въ 12^{1/2} часа.

ПРОТОКОЛЪ № 12

Заседание на 18.II 1929 год.

Въ 14 часа председателятъ откри заседанието.

Прочете се и прие протокола № 11 отъ мин. заседание.

Решение № 75

Понеже инспектора по труда отсъствува по служебни причини, минава се на п. 2 отъ днев. редъ — докладъ на прошетар. комисия.

Молба отъ поборнич. д-во „Шипка“ — Варна — удовлетворява се въ смисълъ да имъ се отпусне 10 хил. лева и на първо време, като авансъ всѣкому по 500 лв.

Молба отъ Варнен. общ. театръ — удовлетворява се.

Молба отъ Девненската община, съ която иска 50 хил. лева за постройка на мостъ „Хасановъ мостъ“ — не се уважава.

Молба отъ д-вото на слѣпитѣ — София — следъ дълги разисквания — се удовлетвори, като се препрати въ бюджетар. комисия.

Молба отъ мъжкото опитно педагогич. у-ще — Шуменъ да се отпусне помощъ само ако въ него има ученици отъ Варнен. окръгъ.

Молба отъ Пашантското селско турско учил. настоятелство — за постройка на училище — реши се да се препрати въ бюджетар. комисия за удовлетворение.

Молба отъ с. Ени-кьой за 20000 лв. за довършване водоснабдяването на селото — решение да се препрати въ водоснабдит бюро.

Заседанието се вдигна въ 18 часа.

ПРОТОКОЛЪ № 13.

Заседание на 19 февруарий 1929 г.

Заседанието се откри въ 14 часа отъ председателя.

Прочете се и прие протоколъ № 12 отъ 18 т. м.

Решение № 83

Сандѣкчийския общин. кметъ телеграфира, че нощесъ р. Камчия по наводнение разрушила и отнесла единствения мостъ за съобщение между 3-тѣ села на общината. Искане бързото му възстановяване на първо време съ понтони. Вземайки актъ отъ тая телеграма реши се да се замоли Министерството на благоустройството да построи временно понтоненъ мостъ на мѣстото на отвлечения отъ рѣката и да построи 2 моста до с. Сандѣкчий и с. Кюпрю-кьой — прието съ единодушие.

Решение № 84

Реши се да се отзове съвета на телеграмата на търнов. окр. съветъ за образуване съюзъ на окр. съвети за бранене интереситѣ си, още повече, че тоя въпросъ е билъ мин. година повдигнатъ отъ Варнен. окр. съветъ.

ОБЯВЛЕНИЯ

Читалище „Царъ Борисъ“ с. Звездица, Варненско

ОБЯВЛЕНИЕ

№ 9

с. Звездица, 26 XI 1929 год.

Въ помещението на основното училище на 7 декември т. г. ще се произведе отъ 9 до 12 часа търгъ съ явно наддаване за наемане за срокъ 2 години читалищната нива отъ 40 декара раздѣлена на 8 парцела по 5 декара.

Първоначалната цена ще се опредѣли въ деня на търга. Разноснитѣ сж за смѣтка на наемателитѣ. Закона за Б. О. и П. е задължителенъ. Залогъ за правоучастие 10%.

Отъ читалищното н-ство

ПРОТОКОЛИ

на Варненски окр. съветъ, I-ва редовна сесия отъ XIV избирателенъ периодъ.

(Продължение отъ бр. 23).

ПРОТОКОЛЪ № 11

Заседание на 16 II 1929 год

Заседанието се откри отъ председателя въ 9 часа сутринята.

Решение № 58, 59, 60, 62, 63, 67.

По заявления отъ жители на нѣкои села и протоколи на общин. съвети съ мълби за вписване въ мрежата на първокласнитѣ общински пжтища реши се да се удовлетворятъ молбитѣ на селата: 1) Емирово

Решение № 85

Окр. инспектор по труда прочете доклада си, за което му се благодари от председателя, за пълния и документиран доклад по работнически въпрос въ окръга.

Решение № 86.

Откриха се дебатите по бюджета за 1929/30 фин. год.

Д. Ралчевъ. Бюджета е най-важната работа на съвета. Със скъпите средства, с които разполагаме ние много не можем да правим от това, което желаем или решаваме да сторимъ. Още повече бюджета ни е консумативен: от 9 мил. лв. 6 мил. отиват за заплати. Не е противъ голямата заплата на пост. присъствие, но само от тях би могла да се направи една економия от около 80 хил. лева.

Д. Шиковъ. Е противъ товаренето общините с $1\frac{1}{2}$ мил. лв. а сега и с 100 хил. лв. въ повече за сметка на окр. бюджетъ. Учрежденията не трябва да бъдат приюги и че заплатите на чиновниците при пост. комисия трябва да се приравняват къмъ тия на държавните служители. Окр. стопанство Св. Константинъ е единъ товаръ за окр. съветъ; затова трябва да търсимъ начинъ да се отървемъ отъ него, още повече, че отъ година на година дава все по-малък доходъ.

Т. Якимовъ. Недоумява какъ ще се приключи бюджета когато случайни приходи няма никакви, а сж вписани само за балансиране бюджета. Защо се обременяватъ общините за подържане санитарния и ветеринарния персоналъ, когато тѣ плащатъ за прегледъ на бедноболните си.

Н. Вълчевъ. Говори върху разточителността по заплатите на персонала, като иска тѣ да се изравнятъ съ държавните. По отношение на окр. стопанство иска да се изработи една обща политика на стопанисване, а не всеки съветъ да си има отделна политика, а ако трябва много да се похарчи — да се отдаде на концесия.

Ф. Рафаиловъ. Безъ демагогия, да се отнесемъ къмъ бюджета съ подбавящата му сериозностъ Чухме компетентните за повишаване нашето земледелие, стопанство и пр., какво трябва да сторимъ а чуваме и знаемъ, че нужните средства ни сж съвсемъ недостатъчни. Съ такива средства само можемъ да демонстрираме новите способности за земледелието и неговите отрасли. И Министерството съ голямите суми — 200—300 мил. лв., които разходва за култиватори, машини и пр., пакъ не може да постигне целта веднага, която ще даде резултати едва следъ 15—20 години, следователно ние не можемъ да бъдемъ упрекнати за малките суми, които отпусчаме за окръга.

Въ санитарно и ветеринарно отношение сме поставени най-добре, макаръ средствата ни да сж най-малки. Тия служби искатъ издръжка, а ние като я нямаме достатъчно, прибѣгваме къмъ общините за помощ въ размеръ $1\frac{1}{2}$ мил. лв., защото тия служби сж именно повече за селското население. Ние искаме всяко село да има санитарен персоналъ — да има една идеална санитарна организация, която да пази населението отъ болести, епидемии, за да имаме здраво поколение, а затова средствата търсимъ отчасти отъ селото, че сами всичко не можемъ.

Птищата ще можемъ поправи съ трудовата повиностъ. За св. Константинъ: знае се какво е било това стопанство въ миналото, и какво е отъ 4—5 години. Веднага резултати не може да искаме, а за издигането му въ положение на чужовъ курортъ, трябва средства за това. Доста е да отбележа, че ако и да не ползува касата ни, но то дава поминъкъ на много граждани отъ града и околните села съ своите надъ 100 мил. лв., които курортистите оставятъ. Най-важното въ всяко стопанство е чистотата на водата, която сега тамъ рискува да се замърси, отъ което самото стопанство много ще загуби. Ето защо трябва да потърсимъ странични средства—заемъ—за да оздравимъ водата и да водоснабдимъ по модеренъ начинъ това стопанство. Трябва да гласуваме всички мероприятия, съ които пост. комисия ни е сезирала, понеже тѣ вече сж минали и презъ бюджетар. комисия, която контролира и се спира на всяко перо, като го обмисля добре, понеже приходите ни сж само два: окр. стопанство и стотинките на общините.

Д. Дабковъ. Бюджета не е чисто консумативенъ, както опозицията иска да го изкара, че за земледелието се давало 200 хил. лв. за скотовъдството 300 хил. лв., а всичко друго се изразходвало отъ персоналъ. Когато обаче се даватъ средства за санитарен персоналъ, за строежи на училища, агрономите и пр. цифри не се издватъ тъй както въ единъ бюрократически персоналъ. Следователно, като се извадятъ заплатите отъ 3 мил. лева, остава сумата 1 и $\frac{1}{2}$ мил. лева.

Всичко което сега влагаме въ стопанството не дава още възможностъ за печалби, обаче когато се амортизира — ще почнемъ да търсимъ печалби, каквито и ще иматъ тогава нашите заместници при незначителни вече разходи. Но до тогава трябва да харчимъ, естествено, за да дойдемъ до това положение, а това заведнажъ не можемъ сторити, а съ редъ години; затова не трябва опозицията да се залавя за това, че все сме харчили безъ да имаме полза отъ него.

Председателя. Подложи на гласуване прекращаване на дебатите, понеже няма повече желаещи да говорятъ, което се прие съ болшинство.

Заседанието се вдигна въ 19 часа.

ПРОТОКОЛЪ № 14

Заседание на 20.II 1929 год.

Заседанието се откри въ 14 отъ председателя.

Решение № 89

По доклада на пост. комисия, че Ив. Върбановъ отъ Варна не е устоялъ на поемните условия да сключи договоръ за останалия върху него търгъ за отдаване баничарницата—млѣкарница при св. Константинъ на експлоатация отъ него, да се конфискува залога му 35 хил. лв. Подложи се на гласуване — одобри да се конфискува залога, като Ив. Върбановъ се лиши отъ право за явяване на търгове за 1 година.

Молбата на с. Равна се препрати на водоснабдителното бюро.

Молбата на В. Атанасовъ — с. Монастиръ — се удовлетвори.

Молбата на съюза на руските инвалиди — се удовлетвори.

Молбата на лозар. кооперация „Димягъ“ — безъ последиствие.

Молбата на производ. кооперация „Българскъ захаръ“ комисията дава мнение да се разреши въпроса отъ окр. съветъ, следъ като се изслуша мнението на председателя, който е членъ на управителния съветъ на тая кооперация.

Т. Атанасовъ. Дава сведения за „Българска захаръ“, като спомена, че въ миналото е ималъ мнение да не се субсидира тая кооперация, понеже нищо още е нѣмало на лице, а и зле е билъ информиранъ тогава, но днесъ когато знае на каква основа почива тая кооперация и че вече строи въ Плевенъ, и ще строи другаде — клонове, на мнение е да се субсидира на първо време, като впоследствие субсидията се превърне въ дѣлове. Следъ малки дебати, за и противъ, председателя подложи предложението на гласуване въ смисълъ молбата да се препрати въ бюджетарната комисия, която да определи кредита, който ще се внесе като субсидия, но при условие впоследствие да се обърне въ дѣлове, ако съвета намѣри за добре — прие се единодушно.

Решение № 93

Прочете се и прие на първо четене бюджетопроекта на окр. коопер. водоснаб. бюро за 1929/30 г.

Председателя съобщи дневния редъ за идното заседание: второ четене бюджетопроекта за окръга, 2) докладъ на прошетар. комисия, 3) докладъ на комис. по ревиз. актъ и 4) разни.

Заседанието се вдигна въ 18 часа.

ПРОТОКОЛЪ № 15

Заседание на 21.II 1929 год.

Заседанието се откри отъ председателя въ 14 часа.

Продължение доклада на прошетарната комисия.

Решение № 95

По молбата на Герчо Атанасовъ, бившъ окр. бирникъ, съ която иска документи на сума 15 хил. лв. да бъдатъ признати и сумата предвидена въ дългъ понеже на времето сж били предадени на заместника му М. Чаневъ, но той не ги е изнисалъ на време и впоследствие ги е върналъ Атанасову. Следъ кратки дебати, за и противъ приемането имъ, подложи се на гласуване предложението на комисията, щото молбата да се предаде на пост. присъствие, което да проучи документално и постъпи както трябва. Прие се.

Молбата на с. Еникъй Варненско се прие — да се прати въ водоснабдително бюро.

Молбата на д-во „Българска старина“ — Шуменъ — прие се да се изпрати въ бюджетарната комисия за удовлетворение.

Молбата на Черномор. юнашка областъ следъ малки дебати се прие да се прати въ бюджетарната комисия за удовлетворение.

Решение № 96

Включватъ се въ мрежата на I клас. общи птища: 1) пята с. Кутлу-бей — Дерекъй, 2) пята Провадия — с. Джиздаръ-къй — р. Девня.

Решение № 98

II четене бюджета на окръга.

Докладчика Ф. Рафаиловъ докладва, че следъ щателно преглеждане отъ бюджетарната комисия приходи—разходи, както и всички препратени заявления, комисията се явява съ единъ малко ревизиранъ бюджетопроектъ, за който иска удобрието на съвета. Въ комисията сж ставали обширни разисквания, въ които сж вземали участие и други окр. съветници, за да може да се дойде до единство и да може да се мине по лесно по всички въпроси.

Разходи Глава I А

Редовни разходи

Административенъ отдѣлъ

918600

Печатница „Войниковъ“ — Варна
Телефонъ 502

